GAZETA KRAKOWSKA

Nro 38.

z KRAKOWA dnia 13 MAJA 1829 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 4 Maja.

Rocznica Imienin Nayiaśnieyszey Cesarzowey i Królowey Alexandry, tudzież Urodzin Jego Cesarzewiczowskiey Mości Wielkiego Xięcia Alexandra Mikołaiewicza Następcy Tronu, obchodzona była na dniu wczorayszym w stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. W godzinach rannych odprawione zostało solenne nabożeństwo tak w Kaplicy Zamkowey, iako i w Kościele Metropolitalnym Sgo Jana, w którym wszystkie Władze Rządowe, tudzież lud licznie zebrany wznosił do Przedwiecznego naygorętsze modły o iak naydłuższe i nayszczęśliwsze życie Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, tudzież całey Nayiaśnieyszey Familii Panuiącey. JW. Walenty Hr. Sobolewski, Senator Woiewoda, Minister Stanu, Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królestwa, dał świetny obiad w Pałacu Namiestników Królewskich, wśród którego stosowne do obchodu toasty wnoszonemi były. Widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, tudzież oświecenie miasta, zakończyły uroczystość dnia tego.

Nadeszły tu wiadomości, które zdaią się wskazywać, iż Niemen ieszcze większe zrządził spustoszenia, niż Wisła.

ZDANIE SPRAWY

Z czynności Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego od dnia 20 Lipca 1828 roku, do dnia 20 Stycznia 1829 roku.

(Ciąg dalszy.)

Wykaz pod Nrem siódmym rezultat tego rachunku okazuie; wykazem tym obięte iest i piąte półrocze, w odezwie do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu pod dnia 20 Stycznia r. b. uczynioney, niedomieszczone, dla niezebranych nabwczas rachunków. Dyrekcyia Główna uznała bydź swoim obowiązkiem przedmiot ten Komitetom w obecnem zdaniu sprawy wyłuszczyć.

Co do rachunków z Dyrekcyiami Szczegółowemi, te z roku 1826 i pierwszego półrocza 1827, zupełnie ukończone, Dyrekcyia Główna Komitetowi do dalszego rozpoznania złożyła, z drugiego półrocza 1827 r. podobnież rachunki ze wszystkiemi Dyrekcyiami Szczegółcwemi są pokończone, i wkrótce Komitetowi złożone zostaną. Rachunki zaś Dyrekcyiów Szczegółowych z całego roku 1828 ułożone będą z cząstkowych bilansów, które z końcem każdego miesiąca Dyrekcyi Główney są nadesłane. Rachunki Administra-

cyyne samey Dyrekcyi Główney za pierwsze półrocze roku złożone także są Komitetowi, wraz z rachunkami Dyrekcyiów Szczegółowych; z drugiego zaś półrocza 1827 swoie rachunki Dyrekcyia Główna ma w pogotowiu; lecz z oddaniem ich Komitetowi oczekuie na ukończenie rachunków Dyrekcyiów Szczegółowych, z któremi ścisły maią związek, i bez których oddzielnie przedstawionemi bydź nie mogą.

Tege spóźnienia w złożeniu przez Dyrekcyie Szczegółowe rachunków, był po części przyczyną zaprowadzaiący się w latach 1827 i 1828 nowy iednostayny system podwóyney rachunkowości; potrzebuie on nieco więcey czasu, aby każdy przychód i wydatek podwóynie zapisywać, iak równie i wprawy, aby w oznaczeniu kontów, iakie właściwie każdemu przychodowi i wydatkowi przynależą, iak i w przenoszeniu ich z iednego do drugiego nię popełnić omyłki. Dotąd nawet w tych Dyrekcyiach Szczegółowych, które lepiey nad inne ten nowy system poięły, wydarzaią się omyłki, i Radcy Dyrekcyi Głównej na rewizyie peryodyczne w moc Art: 141 Delegowani, zmuszeni są dla ich odkrycia i sprostowania, przechodzić niekiedy od początku wszystkie pozycyie w xięgach kassowych zapisane. Spodziewa się atoli Dyrekcyia Główna, że czas i gorliwość, iąka wszystkie Dyrekcyie Szczegółowe ożywia, równie i te trudności pokona, co postawi Dyrekcyią Główną na tym stopniu, że rachunki z upływem każdego roku, będzie w stanie zaraz w następnem półroczu zupełnie ukończyć, i stosownie do przepisów, Komitetowi do dalszego rozpoznania składać.

Billans Jeneralny.

Ogólny stan Towarzystwa na Xięgach i Aktach oparty, czyli Jeneralny Billans z końcem drugiego półrocza 1828 ułożony, okazuie Tabella pod Nrem VIII.

Kolumna prawa Credit obeymuie należności, iakie komukolwiek od Towarzystwa do zapłacenia przypadaią; lewa Debet, okazuie fundusze, iakie na zaspokoienie tych należytości posiada Towarzystwo.

W pozycyi pierwszey kolumny Credit, położoną iest należność ogólna, iaka posiadaczom Listów Zastawnych, po strąceniu z niey umorzonych przez wylosowanie i zamiany, w kapitale, ieszcze do zapłacenia przypadą, a mianowicie:

Puszczono w obieg Listów Zastawnych na pożyczki i zamiany zł: 125,924,900 gr. —

z tego strącić należy w pięciu półroczach umorzone:

a) Złożone celem zamiany zł. 598,100 — —

b) Zwrócone przez wystąpienie z Towarzystwa, zł. 135,700

c) Wylosowane zł. 6,407,600

Razem zł. 7,141,400 — —

Zostaie w obiegu Listów Zastawnych za - - zł. 118,783,500 — —

w drugiey pozycyi mieści się resztuiąca należytość, iaka stosownie do Artykułu 119 właścicielowi Listu Zastawnego lit; B. Nro 62,703 w dniu 1 Października r. z. na ostatku wylosowanego, z przyszłey raty do zapłacenia przypada w kwocie - - - zł. 1470 — 15

procent od niey - - — 29 — 12

Trzecia pozycyia obeymuie prowizyie za lat cztery i pół posiadaczom Listów Zastawnych za Kupony, z pierwszey emissyi siedmioletniey ieszcze do zapłacenia przypadaiące, czyli za Kuponów dziewięć w obiegu ieszcze będących, ogółem zł. Pol. 21,381,030.

Czwarta pozycyia obeymuie należytość pieniężną, iaka za Listy w pięciu losowaniach

wyciągnione, a niewykupione, niewiadomym ich posiadaczom należy, oraz należytość, iaka za Kupony z pięciu upłynionych półroczów do zapłacenia przypadała, a po które należytości gdy posiadacze tych Listów i Kuponów nie zgłosili się, gotowizna za nie przypadaiąca, w moc Art. 134, do Depozytu Dyrekcyi Główney złożoną dla nich została, która wynosi ogółem zł. Pol. 1,374,711 gr. 12.

W piątey pozycyi kolumny Credit położone są fundusze z kar Art. 85 postanowionych, i opłaty od występuiących w moc Art. 25 Prawa Seymowego do Kassy wniesione, Artykułem 163 Komitetowi do wolnego rozrządzenia zostawione, oraz wszelkie wpływy nadzwyczayne, które razem wzięte wynoszą zł. Pol. 75,338 gr. 11.

W szóstey pozycyi położone są summy z publicznego Skarbu, tak na dodatki do niedostarczaiących funduszów, wystawienia Listów Zastawnych i Administracyynych, iako też i sposobem pożyczki na pierwsze zawiązanie się Towarzystwa dotąd wybrane w summie ogólney - - - zł: 1,634,207 gr: —

Siódma pozycyia obeymuie Depozyta, które w dniu 20 Stycznia r. b. wynosiły:

a) W Listach Zastawnych w moc art: 67 i 68 Dyrekcyi Główney odesłanych zł. 7 977,200 — —
w Kuponach do tychże Listów należących - - zł. 1,435,896 — —

b) W Listach Zastawnych na kaucyie przez Urzędników złożonych i inne rozmaite - - - - - - - zł. 122,800 — —
w Kuponach przy tych Listach Zastawnych ieszcze będących - - - - - - zł. 21,118 — —
w gotowiźnie

c) Za prowizyie od Listów Zastawnych w moc art: 67 i 68 odesłanych, czyli za odcięte od nich z upływem każdego półrocza Kupony zł. 552.551 — 16

b) Ze złożonych na fundusz amortyzacyyny od zażądanych, a do 20 Stycznie r. b. nieudzielonych pożyczek - - - - zł. 188,209 — 11

Oprócz tego Depozyta niemaiące pieniężney wartości, to iest: Listy Zastawne i Kupony umorzone, do spalenia przygotowane, wynoszące zł. 4,360,540 — —

Na dopiero rzeczone należytości Dyrekcyia Główna posiada fundusze w kolumnie debet billansu wyrażone, iako to: w pierwszey pozycyi położoną iest pożyczka na Dobra prywatne i Narodowe, aż do 20 Stycznia r. b. udzielona, po strąceniu upłaconey w pięciu ratach, stosownie do Tabelli dołączoney przy Art: 18 Prawa Seymowego, i tak ogólna summa pożyczek zahypotekowanych wynosi - zł. 125,326,800 gr. —

Z tey ubyło w pięciu półroczach:

a) Przez wystąpienie z Towarzystwa zł. 139,117 gr: 20
b) Przez wystąpienie rat zł. 6,402,711 — 25

6.541,829 — 15

Wierzytelność teraźnieysza czyni - - zł. 118,784,970 gr. 15

W drugiey pozycyi położoną iest prowizyia za lat cztery i pół, którą Stowarzy-

szeni Właściciele Dóbr na zaspokoienie pierwszey emissyi siedmioletnich Kuponów, w stosunku do teyże Tabelli przy Prawie Seymowem będącey, do S. Jana 1833 roku zapłacić są obowiązani, a która razem wzięta wynosi zł. 21,381,059 gr. 12

Trzecia pozycyia okazuie zaległość, iaka z Dóbr Towarzystwu zastawionych z rat upłynionych ieszcze do ściągnięcia pozostaie, a która do 14 Stycznia r. b. wynosi zł. 806,817 — 25

W czwartey pozycyi położoną iest przewyżka wydatków Administracyynych ze wszystkich upłynionych półroczów, o ile na nie wpływy Art. 30 Prawa przeznaczone nie wystarczyły, a którą przewyżkę Skarb z mocy Art. 31 Prawa Seymowego, przez awans dołożył w summie - - - zł. 1,047,452 — 8

W tey summie mieszczą nadto wydatki na pierwsze zawiązanie Towarzystwa w roku 1825 i 1827 poczynione, z pożyczki w moc Art. 109 Prawa Seymowego od Rządu otrzymaney, iak równie summa zł. Pol. 67,500 na pensyie Radcom i Sekretarzowi do nadzoru fabryki Listów przeznaczonym, w ciągu upłynionego czasu wypłacona, która dopiero po ukończeniu zaległych rachunków, z summy zł. 1,047,452 gr. 8 odciętą i do następuiącey pozycyi piątey przewyższaiących wydatków, na wygotowanie Listów i Kuponów dołączoną zostanie.

W piątey przewyżka kosztów wystawienia Listów Zastawnych, o ile wpływy z Art. 29 zebrane, na to były niedostarczaiącemi, wykazuie się w summie zł. 216,138 gr. 13; lecz ta się zwiększy po dołączeniu wyżey nadmienionych zł. 67,500.

W szóstey pozycyi położone są awanse, które Kassa Dyrekcyi Główney na rozmaite przedmioty poczyniła, oraz remanenta pieniężne, iakie się ieszcze w Kassach Dyrekcyy Szczegółowych znaydowały, wynoszące ogółem zł. 466,156 gr. 9.

Siódma pozycyia obeymuie znayduiące się w Kassie Dyrekcyi Główney depozyta i gotowiznę, która przy iey zamknięciu w dniu 20 Stycznia r. b. okazała się: w Listach Zastawnych ogółem - zł. 1,321,079 gr. 8
w Kuponach - - — 9,675,700 — —
w gotowiznie - - — 4,241,854 — —

Tym sposobem długi Towarzystwa funduszami, iakie na ich zaspokoienie posiada, zupełnie się billansuią w summie złotych Polskich 157,941,228.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Kurs Listów Zastawnych
dnia 5 Maja 1829 r.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych.

Żądano	zł: 89	gr. 20
Płacono	— 89	— 5

Z Petersburga d. 8 Kwietnia D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

J. C. M. Wielki Xiążę Michał wrócił onegday zrana do tuteyszey stolicy.

Z Odessy d. 3 Kwietnia D. K.
(Z Dziennika Odeskiego.)

Wszelkie wiadomości, otrzymane bądź morzem, bądź lądem ze Stambułu zgadzaią się w tem, że brak żywności od dnia do dnia coraz dotkliwszym się staie. Nietylko nie masz tam zboża i ryżu, ale żadnego zapasu innych żywności. Oko mięsa przedaią tam po 5 piastrów (funt Polski 33 grosze); cena ta iest niezmiernie wysoka.

Wiadomości od Woyska.

Jenerał Adjutant Hr. Pahlen donosi, że załoga Żurży czyniła między dniem 4 i 10 Marca d. k. kilkakrotne wycieczki z tey twierdzy na nasze przednie straże, atoli bez żadnego skutku; wedle doniesień od szpiegów z za Kamczyka i wiadomości, których dostarczyły dwa statki Greckie, przybyłe z pod Stambułu, uzbraiaiąca się tam flotta weźmie kierunek ku zatoce Faros; iakożkolwiek to iest rzeczą do wiary niepodobną, przedsięwzięte iednak zostały wszelkie środki ostrożności. Roboty około obwarowania miasta Syzopolis iuż ukończone, wytrzymać mogą natarczywość przewyższaiącego w sile nieprzyiaciela.

Widząc Jenerał Roth, że wieś Ennikia na samym Kamczyku zaięta była przez nieprzyiaciela, zlecił Jenerał Majorowi Kuprianow zdobycie tego stanowiska. Dwa bataliony i 50 kozaków pod dowództwem Pułkownika 37 pułku strzelców Sachnowskiego napadły na tę wieś w nocy z dnia 13 Marca: między Turkami, którzy się tam znaydowali, 7 ubito, 2 wzięto w niewolą; reszta ocaliła się ucieczką. Z naszey strony zginął ieden szeregowy; oddział zburzywszy wieś powrócił w tymże dniu.

Jenerał Roth pisze, że Kontraadmirał Kumani dla utwierdzenia nieprzyiaciela w mniemaniu, że z naszey strony na wszystkich punktach napadnięty będzie, i dla przeszkodzenia przez to samo połączeniu się sił iego, którémiby mógł coś przedsięwziąść przeciwko Sizypoli, wyruszył dnia 11 Marca z powierzeną sobie eskadrą ku Achiollo. Mielizny nie dozwoliły liniiowym okrętom naszym zbliżyć się więcey, iak na dwie i pół wiorsty; na kanonadę z płytkich statków do miasta wymierzoną odpowiadały wystrzały z 15 dział. Załoga Achioliska straciła iuż do 5000 ludzi.

Niemożność zbliżenia się po mieliznie do miasta dla wysadzenia żołnierzy, i niepogody, które się były zaczęły dnia 12 b. m. zmusiły Kontraadmirała Kumani do powrotu do Syzopolskiey przystani, po silney iednak kanonadzie, którą wytrzymywały nie-nieprzyiacielskie bateryie, i ta część miasta, którą Turcy zaymowali.

W tey potrzebie z naszey strony zginęło 5 ludzi, 16 raniono.

Wiadomości od Korpusu Woyska oddzielnego Kaukazkiego.

Jenerał Adjutant Hrabia Paszkiewicz Erywański, przesłał pod dniem 15 Marca r. b. N. Cesarzowi Jmci następuiące szczegóły nowego zwycięztwa odniesionego nad Turkami.

Jenerał Major Hesse, który otrzymał rozkaz zebrać swóy oddział w Gurielu, dowiedział się, iż na początku tego miesiąca, Turcy w znaczney sile, pokazali się przy granicy Kabuletu i mieszali spokoyność w leżących niedaleko Gurielu wioskach Za pomocą szpiega, powzięliśmy wiadomość, iż trôybuńczuczny Basza Trapezuntu, Keya-Oglu, który wyruszył był na czele 3000 ludzi i oprócz tego ściągnął do siebie ieszcze 5000 ludzi z Batum, Kabulet, Czanetes i Czakroy, założył oszańcowany obóz nad iezіorem, leżącem między miastem Kintriszi a twierdzą S. Mikołaia; oprócz tego na wązkiey drodze, idącey między lasami a morzem, porobili Turcy zasieki. Basza miał zamiar uderzyć na nasz oddział i opanować Guriel, skoro tylko złączyłby się z nim posiłek wynoszący 10,000 ludzi, a spodziewany z Trapezuntu. Jenerał Maior Hesse postanowił przeto natychmiast uprzedzić nieprzyiaciela.

Dnia 5 Marca ruszył Jenerał z Guriełu na czele iednego bataliionu piechoty pułku Mingrelskiego, trzech kompaniy 44 pułku strzelców, w ogóle 1216 ludzi, tudzież z 4 lekkiemi działami, dwoma haubicami używanemi w górach, i 1315 ludźmi milicyi, przebył rzekę Natonebi i ciągnął wzdłuż brzegów morskich, kazawszy milicyi iść drogą górzystą prowadzącą przez lasy. O 3 wiorsty od przeyścia, Turcy zaczaieni w pierwszym zasieku, rozpoczęli ogień, zostali atoli przez milicyią, która ich obeszła, napadnięci z boku i z taką mocą, iż przelęknieni odkryli i inne dwie zasieki, cofaiąc się w nieporządku do obozu założonego między morzem i zaroślami Drewniany, ziemią przykryty wał, tudzież głęboki rów, broniły tego obozu, maiącego przestrzeni 300 prętów. Droga wiodąca do niego, była na kilka wiorst poprzerzynana podobnemi rowami. Nieprzyiaciel przywitał nasz oddział mocnym ogniem i wytrzymał czterogodzinną krwawą bitwę. Jenerał Major Hesse wystawiwszy bateryią, która kartaczami i granatami wielką szkodę zrządzała w obozie nieprzyiaciela, dał rozkaz do szturmu, który z świetną dzielnością wykonała regularna piechota i milicyia. Wyparty ze swoich szańców nieprzyiaciel, rozproszył się po lasach, zostawszy na placu, wszystkie swoie tabory, mnóstwo broni i 163 zabitych. Cała iego strata w tey bitwie, wynosi 1000 ludzi w zabitych i ranionych. Z naszey strony liczemy zabitych 3ch kniaziów górskich i officera, 33ch podofficerów i żołnierzy, zaś ranionych 8 officerów, 142 podofficerów i żołnierzy, tudzież 9 milicyiantów. Cała znaleziona w obozie zdobycz, oddana została milicyi, której zapał i waleczność w tey sprawie, tem bardziey zasługuie na wdzięczność, iż większa część tey milicyi, w przeszłym roku zachęcona przykładem Xiężny, którey podlegała, biła się na stronie Turków i w natarciu na Poti, przeciwko nam walczyła.

Z Paryża d. 27 Kwietnia.

Wczoray odbyła się gabinetowa rada pod przewództwem Króla.

Onegday Poseł Rossyyski, Hr. Pozzo di Borgo i Arcybiskup Paryzki mieli prywatne posłuchania u J. K. Mci.

Monitor onegdayszy oznaymił urzędownie o mianowaniu Xięcia Laval de Montmorency Ministrem spraw zagranicznych, a byłego Ministra tegoż wydziału Hr. de la Ferronais Ministrem stanu i członkiem tayney rady.

Zapewniaią, iż Minister handlowy wyznaczył kommissyią do zdania sprawy o rękodziełach Angielskich. Członki iey, pomiędzy któremi P. Andilhe, otrzymaią na koszta podróży 20,000 Fr. i pozwolenie wprowadzania za 30,000 Fr. rękodzieł Angielskich iako próby.

Na przełożenie Prefekta departamentu Lot i Garonny wyznaczył Król 1000 Fr. na odbudowanie wolney Chrześciiańskiey szkoły zniszczoney przez piorun.

Fregata Amphitrite przybyła dnia 19 b. m. z kilkunastu przewozowemi statkami z woyskiem z Morei do Marsylii. Admirał de Rigny odiechał ztamtąd dnia 20 do Paryża.

List z Brest pod dniem 22 donosi, że wychodnie Portugalscy, którzy udać się maią Fougeres, opuszczą Brest dnia 27; udaiący się do Mayenne odiadą dnia 29, a udaiący się do Laval dnia 1 Maja. Zakładami dowodzą Pułkownicy Baron Sobroza de Silva i Nepomuceno. Jenerał Pizzaro otrzymał dochód

z danego przez Damy Francuzkie balu; w kwocie 29,630 Fr. i podzielił pomiędzy wychodniów.

Podług kalendarzyka teatrowego żyie teraz z teatru w Paryżu 15,000 rodzin, to iest 2994 aktorów, tanieczników, śpiewaków oboiey płci, 100 dyrektorów, 100 suflerów, 100 dyrektorów muzyki, 1500 muzykantów, i tam daley.

Corocznie wydawany bywa dziennik łowów Królewskich w liczbie 12 do 15 exemplarzy do rozdania. Dziennik roku 1826 zawiera, że Król własną ręką ubił 11,954 zwierzyny. W tym roku osoby należące do łowów kosztowały z listy cywilney 1 mill. 800,000 franków.

Izba Deputowanych przyięła proiekt o wposażeniu Parów, a Izba Parów, roztrząsa ieszcze ciągle kodex woyskowy.

Z Włoch d. 25 Kwietnia.

J. K. Wysokość Xiąże Łukieski po kilkomiesięczney niebytości powrócił tu dnia 15 Kwietnia do swoiego zamku Marlia.

Podług naynowszych doniesień z Rzymu N. Król Jmć Bawarski w powrocie do państw swoich spodziewany dnia 3 Maja w Florencyi.

Oyciec S. mianował Kardynała Riaro-Sforza Legatem w Forli.

Król Neapolitański wydał pod dniem 7 Kwietnia rozporządzenie; że dzieci i bracia Królewscy, tudzież ich dzieci i wnuki, siostry, stryiowie i ciotki nie mogą bez pozwolenia Króla wchodzić w śluby małżeńskie.

Hrabina Guilleminot, małżonka Posła Francuzkiego przy Porcie Ottomańskiey przybyła do Neapolu i dnia 10 przez Xięcia Blakas przedstawiona była Królowi i iego rodzinie.

Z Madrytu d. 16 Kwietnia.

Stósownie do rozporządzenia Królewskiego z dnia 24 Marca wszelkie wprowadzane z zagranicy do Hiszpanii liny okrętowe podlegaią opłacie celney ieśli na Hiszpańskich okrętach wprowadzane 61 realów, a ieśli na zagranicznych 102 realów od centnara.

Składka urzędników Ministerstwa woiennego na wsparcie nieszczęśliwych mieszkańców Orihueli wynosi 33,470 realów.

Dnia 23 b. m. uda się Król do Araniuez. Z Ministrów ieden tylko Calomarde towarzyszyć będzie J. K. Mci.

Niektórzy ludzie należący do przesadnego stronnictwa zdaią się gniewać, że Monarcha nasz nie maiąc żadnego potomstwa nie nadaie Infantowi Don Carlos tytułu Xięcia Asturyi (następcy tronu).

W Murcyi do dnia 4 b. m. wydobyto z pod gruzów 2368 zwłoków i 1207 pokaliczonych ludzi, tudzież dwie osoby prawie cudem przy życiu pozostałe. Podaią iako nadzwyczayną okoliczność, że 11tomiesięczne dziecię dożyć mogło 5 dni pod gruzami. Znaleziono go pod stanowiącym tryanguł murem przy piersiach zabitey matki leżące. Arcybiskup wziął do siebie to cudem przy życiu pozostałe dziecię. W Biskupstwie Orihueli liczą iuż do 700 sierot, których rodzice życie utracili.

Król wyznaczył kommissyią z badaczów natury, która udać się ma do okolic dotchniętych trzęsieniem ziemi, dla zdania dokładney sprawy o przyczynach i skutkach tego natury ziawiska, tudzież dla przekonania się, czyli ne zburzonych mieyscach mogą bydź bez niebezpieczeństwa na nowo domy wystawione.

Z Londynu d. 26 Kwietnia.

Głoszą teraz, iż rząd nasz zamyśla posłać eskadrę do Lizbony; ale w iakim celu niewiadomo. Sądzą powszechnie, iż Angliia uymie się za młodą Królową.

W Plimut znayduie się iuż tylko do dnia dzisieyszego 160 wychodniów Portugalskich.

Gazeta Kuryer donosi z Lizbony, iż waleczny Jenerał de Caula umarł w więzieniu na truciznę.

Na giełdzie niewątpią o pomyślności tegorocznich działań Rossyi przeciw Turcyi, i szczególnieyszą pokładaią nadzieię w znaney zdatności i odwadze nowego Wodza naczelnego Hr. Dybicz.

Rozchodzi się wieść, że korporacyia protestancka w Dublinie obrać chce P. O' Connell reprezentantem do Parlamentu, co byłoby niezaprzeczonym znakiem poiednania się obu stronnictw, zwłaszcza, iż teraźnieyszy iey reprezentant P. Moore był nayprzeciwnieyszym emancypacyi.

W Leicester odbyło się w przeszłą Środę zgromadzenie rzemieślników, na którem uchwalono prośbę do niższey Izby o zniesienie dotychczasowych uciążliwych ustaw zbożowych. Wielu mowców okazało w mowach swoich talenta, ale razem mówili uszczypliwie. Wspomniano o reformie Parlamentu i wielu obcych przedmiotach. " Połączmy się (wyraził ieden z mowców) przeciw właścicielom ziemi i monopolistom, nayWiększym naszym nieprzyiaciołom, którzy błogosławieństwo na przekleństwo zamienili i źródło dobrego mienia naszego zatruli!,, Inny rzekł: "Gdy Stwórca za pierwsze nasze nieposłuszeństwo zesłał na nas karę, rzekł: o pocie czoła masz ieść chleb. W nowie będące ludzkie ustawy mówią zaś: Człowiek, który skrapia potem czoło swoie i dni w ciężkiey przepędza pracy, niema używać owocu swey pracy i pot swóy dla tego przelewać, który go niepotrzebuie!,,

Kapitan Gulliwer, dowodzący okrętem Cretan wyszłym na połów wielorybów, został dnia 17 Marca roku zeszłego przez zbuntowany lud swoiego okrętu na wyspę Santa-Christiana przy zatoce Rezolution wyrzucony, i musiał pomiędzy dzikiemi kraiowcami żyć, poki go okręt Francuzki Róża dnia 24 Maja nie wybawił i w środku Sierpnia do Singapore nie zawiózł.

Okręt Królewski Sybilla zabrał dnia 5 Lutego bryg Brazyliyski z 403 niewolnikami Murzynami.

W Glasgowie stawiana teraz iest żelazna łódź parowa.

Wczoray odbyła się na giełdzie i w banku uroczystość.

Flota Ziednoczonych Stanów północney Ameryki składa się teraz z 12 liniowych okrętów, 20 fregat, 16 woiennych szalup i 4 szonerów.

Podług Gazety Baltimorskiey pod dniem 24 z. m. nowy Prezydent Ziednoczonych Stanów, Jenerał Jackson, zachorował.

Naynowsze listy z Vera-Cruz donoszą, iż przybyło tam pół miliona piastrów. W drodze napadło na ten konwoy przeszło 150 ludzi na koniach, musieli iednak po żwawey potyczce uciekać. Zabito z nich 40, a 60 poymano. Z eskorty poległo także 30 ludzi i kilkunastu zostało ranionych. — Senat odrzucił proiekt względem wypędzenia z Mexyku dawnych Hiszpanów i odesłany został pod nową rozwagę do Izby deputowanych. Rzecz ta przeciągnie się zapewne do 1 Kwietnia, w którym dniu nowy Prezydent Guerrero obeymie swóy urząd, i ma bydź przeciwny temu środkowi. — Po ostatnich zdarzeniach pannie wszędzie spokoyność, co przykłada się wiele do przywrócenia zaufania.

DODATEK DO Nro 38. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 MAJA 1829 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop. zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Maja	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 6, 375	+ 9. 7	89	Połud: Za. słaby	Pochmurno	Deszcz.
12	„ 6, 327	+ 9. 6	89	„ średni	„ „	
9. 3	„ 5, 782	+14. 1	73	„ słaby	„ „	
9	„ 5, 781	+ 7. 6	96	Północny słaby	„ „	„
[illegible]	27 5, 457	+ 8. 0	93	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz.
10. 12	„ 4, 992	+13. 5	69	Wschodni słaby	„ „	
3	„ 4, 722	+14. 6	70	„ „	„ „	o g. 5 1/2 deszcz.
9	„ 4, 939	+ 8. 8	91	„ „	„ „	Deszcz.
7	27 4, 831	+10. 2	87	Wschodni średni	Pochmurno	
11. 12	„ 4, 348	+15. 4	74	„ mocny	Chmury	
3	„ 3, 817	+17. 7	70	„ „	„ „	
9	„ 3, 655	+10. 0	93	„ słaby	„ „	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z *Stambułu d. 12 Kwietnia.*

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

W dniu 5 Kwietnia, bardzo rano, udał się Sułtan iak zwykle podczas świąt Bayramu w uroczystym pochodzie do meczetu; lecz tą razą, pochód ten odprawił nie iak dawniey z Seraiu przez plac Hipodrom, do wielkiego meczetu Sułtana Ahmeda, lecz ze swoiey główney kwatery w koszarach, Ramis Czyflik, do meczetu Ejub, na przedmieściu podobnego nazwiska. Sułtan ukazał się z całym swoim Dworem, Ministrami i Ulemami w nowym woyskowym stroiu; miasto turbanu okrywała głowę iego powszechnie wprowadzona czerwona czapeczka (fes); ztą tylko różnicą, że brzegi czapeczki Sułtana wysadzone były brylantami, a Baszów i Wezyrów suto złotem wyszywane. Zresztą w ogóle panowała w ubiorze woyskowa skromność, wyiąwszy gwardyie Sułtana piesze i konne, odznaczaiące się bogatemi mundurami bardziey do ubiorów europeyskich zbli-

żonemi. Po tym religiynym obrzędzie powrócił Sułtan z tym samym orszakiem do koszar w Ramis Czyflik, gdzie Ministrowie, Dwór i znamienitsi Oficerowie złożyli mu swoie uniżoność. Ciało dyplomatyczne będąc *incognito*, blisko meczetu wszelako postrzeżone przez Sułtana, przypatrywało się temu uroczystemu pochodowi. Trzeciego dnia świąt Bayramu, wyszedł podług zwyczaiu, Tewdszihat, czyli lista corocznych odmian w urzędach i wielkorządztwach Państwa Ottomańskiego, przyczem, gdy wszyscy na swoich urzędach potwierdzeni zostali, zasługuie na uwagę iedynie to, że Baszostwo Morei nie iest na liście wymienione, podczas, gdy prowincyie Azyiatyckie przez nieprzyiaciela zaięte, wymienione są w rubryce ich dotychczasowych Gubernatorów. Trzeciego dnia Bayramu, Ministrowie, Naczelnicy biór i Komendanci korpusów, iakoteż Ajenci różnych Wielkorządzw przy Porcie, udarzeni zostali w obecności Kaimakana Baszy, kaftanami w dowód, że na swoich urzędach potwierdzonymi zostali.

Niebawem przed świętem Bayramu otrzymała Porta wiadomość o przybyciu w dniu 13 Marca W. Wezyra Reszyd Mehmeda Baszy do głównego obozu w Szumli. Jak słychać towarzyszył mu tylko mały oddział woysk Albańczyków, wszelako znacznieysze miały póżniey nadciągnąć. Z Bosnii, Skutary i Macedonii spodziewaią się licznych w główney kwaterze posiłków; przez stolicę przechodzą codziennie woyska z Azyi.

Od czasu iak Rossyianie, w ostatnich dniach Lutego niedaleko zatoki Burgaskiey wylądowali, i w Syzypolu się usadowali; zwrócono mocno uwagę na postawienie w stanie obronnym nadbrzeżnych bliskich stolicy punktów, któremiby nieprzyiaciel wylądowaniem mógł zagrażać. Seraskier Chosrew Basza, zaraz po święcie Bayramu wyruszył ze znacznym korpusem woyska do Kara Burun (między Midią i Stambułem) w towarzystwie byłego Kr. Bawarskiego Rotmistrza Juliusza Bolle, którego w swoim sztabie jeneralnym umieściwszy powierzył mu dozór nad założeniem tamecznych fortyfikacyy.

Flota Turecka stoiąca na kotwicy w Bujukdere, odbiera ciągle z tuteyszego arsenału posiłki w ludziach i okrętach, skoro takowe są uzbrojone; niedawno zawinęły do Bosforu dwie korwety na warsztatach w Synope zbudowane, aby zostały w arsenale uzbrojone.

Z Azyi odebrała Porta od wielkorządcy Trebizundy doniesienie, o potyczce na brzegach rzeki Czaruk, wpadaiącey między Gonich i Batum, do morza czarnego, w którey Turcy przypisuią sobie zwycięztwo; podobnie inna pod Szikwetil wypaść miała z korzyścią dla oręża Tureckiego. Główne woysko Tureckie w Azyi, zbieraiące się w Erzerum, zdaie się, podług ostatnich wiadomości, że działań swoich ieszcze nie rozpoczęło.

Niedostatek chleba, w dniach ostatnich Ramazanu przy wielkim nacisku do budek z chlebem, dał powód do rozruchów ze strony niewiast Tureckich z uboższey klassy pospólstwa. W-tym czasie pokazywał się Sułtan codziennie w różnych dzielnicach miasta, nawet na przedmieściu Pera, raz z małym pocztem swoiego dworu, to znowu sam i bez zasłony, uważał sam nacisk ludu do bud z chlebem, i wydawał rozkazy do przywrócenia i utrzymania spokoyności. Rząd myślał się iuż chwycić kilkakrotnie zamierzanego choć zawsze zwlekanego środka: oddalenia wielkiey liczby Greckich, ormiańskich i żydowskich Rajasów i ich rodzin. — Istotnie kilkaset z tychże oddaliło się iuż do Azyi, gdy temu krytycznemu położeniu zapobie-

gły ładowne zbożem okręty, które zawinąwszy do stolicy z Synope, Samsun, Amaserach, Trebizondy i innych Tureckich Portow na brzegach Azyiatyckich morza czarnego, przywiozły przeszło sto tysięcy Kilow zboża, iakoteż kilka Europeyskich okrętów z Archipelagu ze znacznemi zapasami ryżu i owoców strączkowych.

Co zaś naywięcey przyczyniło się do uspokoienia umysłów, i położyło podobnym obawom koniec, iest ogłoszona wolność handlowania żywnością, uchwalona przez Portę na przedstawienie byłego Dyrektora myta Tahir Beia, człowieka w interessach handlowych doświadczonego; tym sposobem każdy przywożący do stolicy zboże, mąkę, ryż, oliwę i inne artykuły żywności, dotąd przedmiotami monopolium zarządu państwa będące, nieobowiązany składać ie do publicznych magazynów, lecz takowemi wolno i bez przeszkody handlować może.

Ogłoszenie tego rozporządzenia, zrządziło trudną do wyrażenia radość i zbawienne skutki tego ważnego środka natychmiast uczuć się dały, ponieważ pokazały się na targau znaczne zapasy ryżu, mąki i zboża, po bardzo miernych cenach.

Tymczasem doszły tu wiadomości, że Admirał Ricord rozciągnął niedawno swoię blokadę od Dardanellów ku południowym brzegom Rumelii aż do zatoki Contessa, i zatrzymał różne kupieckie Jońskie okręty, które chciały do portow w Enos i Saros zawinąć. Gdy atoli rozciągnienie tey blokady nie popiera żadne urzędowe uwiadomienie, tedy pochlebiaią sobie tu, że żadnych dalszych za sobą nie pociągnie skutkow.

Od granic Tureckich d. 16 *Kwietnia.*

N. Cesarz Jmść Mikołay Bankierowi Bukarestskiemu, Baronowi Stefanowi Meitani, którego N. Cesarz Jmść Austryiacki, wraz z bratem iego Jerzym przez wzgląd na ich zasługi przed 3 laty wyniósł na Barona w państwach Austryiackich, udzielił order S. Włodzimierza 3ciey klassy.

Ostatnie doniesienia z Stambułu zatrwożyły Belgrad, ponieważ zwiększaiący się niedostatek żywności lękać się każe o spokoyność tey stolicy. Ustały także wysełania tam towarów, ponieważ nikt niechce wystawiać swoiego maiątku na niebezpieczeństwo. Osobliwie oddalania się Żydów z Stambułu zrobiło niemiłe wrażenie na ich współwiercach. Do Serwii weszły woyska Tureckie i więcey ma ich przybydź.

Listy z Korfu donoszą, iż powstanie Albańczyków przybiera znaczącą postać, i że Albaniia i Tessaliia podniosły razem rokosz. Żądanie zaległego żołdu przez Albańczyków nie ma bydź prawdziwym powodem do powstania, ale tylko pozorem do zrzucenia iarzma Tureckiego. Twierdzą, iż zostaią w porozumieniu z Grekami, i wymieniaią nawet Greka, który ich w imieniu znakomitego Naczelnika Greckiego podżega. Albańczykowie żądaią wolności i chcą bydź równo iak Grecy niepodległemi. Ich przykład znaleść może naśladowców, i wkrótce Porra nie będzie tam mogła rozrządzać się. Emir Basza, syn teraźnieyszego W. Wezyra, którego zostawił w Tessalii, dla utrzymania spokoyności, miał iuż wielkie ponieść straty. Sądzą, iż woyska Tureckie, które udały się z Epiru i Liwadyi nad Dunay, zwrócone zostaną do Tessalii dla wsparcia Emira Baszy.

Prezydent Grecyi, Hr. Capodistrias, posłał Admirała Miaulis do Marszałka Maison z podziękowaniem za udzieloną Grecyi przez Francyią pomoc. Marszałek Maison przyiął z honorami Admirała. Prezydent wyraża w li-

ście swoim do Marszałka, że wdzięczny naród Grecki wystawi wkrótce wybawcom swoim pomnik.

Dnia 11 i 12 *Maja* 1829 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	24 —	23 —	22 —	20 —
— Żyta	10 15	10 —	9 —	8 —
— Jęczmienia	9 —	8 —	7 15	7 —
— Grochu	10 —	9 —	8 15	8 —
— Owsa	7 —	6 6	6 —	— —
— Jagieł	16 15	15 —	14 —	12 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku d. 4 *Maja.*

	Łaszt 30 Korcy wynoszący				
Pszenicy	od	Złp.	1140	do	1200.
Żyta	—	—	360	—	390.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	210	—	240.
Grochu	—	—	420	—	480.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 346 Ciągnieniu dnia 13go Maja 1829 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

66. 60. 83. 25. 12.

Przyszłe 347 Ciągnienie dnia 20go Maja 1829 r. przypada.

DONIESIENIA.

W dniu 15 Maja 1829 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie przy Rynku głównym w gmachu Sukiennicach, w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna Licytacyia, iako to: zegara stołowego, kanap, krzesełek, stolików, obrazów, zwierciadeł, sukien, &c. Chęć zatym licytować maiących, podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 9 Maja 1829 r. Teodor *Jaworski*, Kom. Sąd.

Kómornik Sądowy uwiadomia publiczność, iż dnia 19 Maja r. b. o godzinie 10 ranney, w Kleparzu na targowisku końskiem, odbędzie się sprzedaż przez Licytacyią: klaczy anglizowaney rassy Angielskiey i źrebca od niey.

W Krakowie dnia 11 Maja 1829 r. Józef *Słodkowski*, Kom: Sąd.

Assessor Trybunału Iwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, Kommissarz upadłey massy Starozakonnego Cheima Eisenbach, stósownie do prawa Art: 66 K. H. K. IIIciey wzywa Wierzycieli teyże massy, a mianowicie B. Meisels w Krakowie, Moyżesza Jakóba Hochgelerter w Krakowie, C. F. Poser w Wrocławiu, Salomona Landsberger na Podgórzu, Jonasa Lewy w Wrocławiu, Cheima Scheflel w Wrocławiu, Stillera w Szląsku, Salomona Kirsch w Krakowie, Oswald w Krakowie zamieszkałych, aby się w przeciągu dni czterdziestu od daty ninieyszego wezwania bądź osobiście, bądź przez swoich pełnomocników przed Syndykami upadłości stawili i tym oświadczyli, iakowym prawem i iakowey summy wierzycielami są, tudzież żeby im papiery długi udowodniaiące wręczyli lub takowe w kancellaryi Trybunału złożyli.

W Krakowie dnia 1 Maja 1829 r. (podpisano) *Dudrewicz*, Asses: T. K.

Zgodność niniey szego odpisu z oryginałem świadczę *Massalski*, Sekretarz.

W dniu 15 Maja r. b. otwarte zostaią Siarczane Kąpiele w Wsi Swoszowicach Galicyi Austryiackiey pół mili od Miasta Krakowa. Orzeczone wody niepotrzebuią nowych zalet z skutku albowiem onych doznali wszyscy, którzy się w nich kąpali. Co się zaś tyczy wygody, w pomieszkaniu, iedzeniu, napoiach i uprzyiemnienia czasu, gospodarz wszelkiego do tego dołożył starania podchlebiaiąc sobie, iż każden z Gości zadowolonym będzie.

Ninieyszym zawiadomia niżey podpisana Szanowną Publiczność, iż Plenipotecyą sobie podstępnie do podpisu przez Dominika Andrzeia Dobrowolskiego tłómacza żydowskiego podsuniętą, za żadną i nieważną uznaie i temu wszelką moc działania z mocy tey w swych interesach odeymuie tak dalece, że ktoby tylko z nim co działał na swą szkodę działać będzie to uwiadomienie własnowolne własnoręcznie podpisuię dnia 29 Kwietnia 1829 roku.

Magdalena *Cennerowa.*